

Vergaderjaar 2017–2018

34 833

Samenvoeging van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen

Nr. 3

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 26, vijfde lid, van de Wet op de Raad van State).

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel betreft de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen tot de nieuwe gemeente West Betuwe. Deze gemeente zal circa 50.000 inwoners tellen en een oppervlakte hebben van 230 km². De beoogde datum van herindeling is 1 januari 2019.

Aanleiding voor het wetsvoorstel is het herindelingsadvies van de betrokken gemeenten, voorzien van een positieve zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland.¹ Met de samenvoeging wordt een robuuste en duurzame gemeente gevormd die past binnen de ontwikkelingen in de regio Rivierenland en beter is toegerust om de huidige en toekomstige opgaven en taken uit te voeren. Daarbij kan de samenvoeging rekenen op breed bestuurlijk en regionaal draagvlak en voldoende maatschappelijk draagvlak.

In het volgende hoofdstuk worden de voorgeschiedenis en totstandkoming van het herindelingsadvies beschreven. Hoofdstuk 3 bevat de uitkomsten van de toets van het herindelingsadvies aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling 2013. De financiële consequenties van de herindeling komen in hoofdstuk 4 aan de orde. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de herindelingsverkiezingen, de naam van de nieuwe gemeente en de toepasselijkheid van de Wet raadgevend referendum.

2. Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies

2.1. Voorgeschiedenis

In 2013 startte de provincie Gelderland, samen met de Gelderse gemeenten, het project «Sterk Bestuur in Gelderland». Doel van dit project was versterking van de bestuurskracht en de samenwerkingskracht van de

¹ Vanwege de omvang zijn het herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie niet als bijlagen bij de memorie van toelichting opgenomen. Deze stukken zijn na indiening van het wetsvoorstel te raadplegen via rijksoverheid.nl.

Gelderse gemeenten, opdat zij zowel nu als in de toekomst kunnen voldoen aan de eisen die een goede uitvoering van het gemeentelijk takenpakket aan een gemeente stelt. In het kader van dit project deed een adviescommissie, ingesteld door gedeputeerde staten in januari 2014 onder leiding van de heer De Graaf, twee jaar lang onderzoek naar het vermogen van de Gelderse gemeenten en regio's om het groeiend gemeentelijk takenpakket adequaat uit te voeren. In haar eindrapport, dat in mei 2015 verscheen, concludeert de commissie dat een schaalvergroting van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen een bijdrage kan leveren aan de versterking van de bestuurskracht.²

De gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen waren op het moment van het onderzoek van de adviescommissie al met elkaar in gesprek over de bestuurlijke toekomst van de drie gemeenten en de rol van samenwerking met andere gemeenten in de regio. Aanleiding hiervoor waren onder meer de landelijke ontwikkelingen op het gebied van regionaliseren en de decentralisatie van taken in onder meer het sociaal domein. Tevens speelde mee dat de andere gemeenten in de regio zich ook al op hun bestuurlijke toekomst oriënteerden. Het overleg tussen de drie gemeenten leidde tot een opdracht van de raad aan de colleges van de betrokken gemeenten om drie scenario's voor intensievere samenwerking te laten onderzoeken, met een samenvoeging als «stip op de horizon». Het eerste scenario betrof een «geleidelijk scenario» waarin een steeds intensievere samenwerking op verschillende beleidsterreinen uit zou moeten monden in een ambtelijke fusie en – na verloop van tijd – een bestuurlijke samenvoeging. In het tweede scenario zou zonder tussenfasen worden aangestuurd op een ambtelijke fusie, waarna eveneens een samenvoeging zou moeten volgen. Het derde scenario ging uit van een samenvoeging zonder tussenfasen.

De uitkomsten van dit onderzoek, dat is uitgevoerd door adviesbureau SeinstravandeLaar, werden begin 2016 gepubliceerd in het eindrapport «GNL: Samen Sterker». In het rapport wordt geadviseerd om zonder tussenfasen te komen tot één gemeente. Op grond van dit onderzoek gaven de drie gemeenteraden op 28 januari 2016 hun colleges de opdracht om een aantal punten verder uit te werken in afzonderlijke notities. Het ging hierbij onder andere om een breder inzicht in beleidsvoornemens en een nadere aanscherping van de financiële voordelen die een samenvoeging oplevert voor de (bedrijfsvoerings)lasten. Deze opdracht mondde uit in het eindrapport «Verdiepingsfase GNL: Samen Sterker». Op basis van dit rapport namen de raden van Geldermalsen (17 stemmen voor, 3 stemmen tegen), Lingewaal (11 stemmen voor, 4 stemmen tegen) en Neerijnen (unaniem voor) op 6 oktober 2016 het principebesluit om zonder tussenfasen te komen tot een herindeling. De colleges van de betrokken gemeenten kregen de opdracht om de samenvoeging voor te bereiden en een herindelingsontwerp op te stellen.

2.2. Totstandkoming herindelingsadvies

Om te komen tot het herindelingsontwerp is in verschillende gezamenlijke bijeenkomsten met raadsleden en met collegeleden gesproken over onder meer de visie op de nieuwe gemeente. Ook zijn de medewerkers van de drie betrokken gemeenten uitgenodigd om in drie verschillende themabijeenkomsten («fysiek», «sociaal» en «dienstverlening en bedrijfsvoering») hun inbreng te leveren ten behoeve van het herindelingsontwerp. Voor de inwoners zijn in januari en februari 2017 in alle 26 kernen van de beoogde nieuwe gemeente bijeenkomsten gehouden, waarin onder meer een inijk

² Eindrapportage adviescommissie De Graaf «Sterk bestuur in Gelderland: verbinden, vernieuwen, versterken!», blz. 39.

is gegeven in de voorlopige visie op de dienstverlening van de nieuwe gemeente en gelegenheid werd gegeven tot het geven van inbreng. Verder werd een speciale bijeenkomst voor de ondernemers binnen de nieuw te vormen gemeente georganiseerd.

Op basis van de informatie die uit de verschillende bijeenkomsten werd verkregen, werkten diverse projectgroepen en een regieteam (bestaande uit de drie gemeentesecretarissen en externe begeleiding) onderdelen van het herindelingsontwerp uit. Een stuurgroep (bestaande uit de burgemeesters, drie wethouders en de drie gemeentesecretarissen) toetste de onderdelen van het herindelingsontwerp voortdurend aan de hand van de geformuleerde doelstellingen en kaders. Het herindelingsontwerp is op 16 maart 2016 unaniem vastgesteld door de raden van Geldermalsen en Neerijnen en met grote meerderheid door de raad van Lingewaal (10 stemmen voor, 4 stemmen tegen).

Van 24 maart 2017 tot en met 18 mei 2017 heeft het herindelingsontwerp ter inzage gelegen bij de balies van de gemeentehuizen van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen en bij de dorpshuizen in alle kernen. Het ontwerp was ook te raadplegen via de gemeentelijke internetsites en op de speciaal voor de herindeling ingerichte projectwebsite www.fusiegnl.nl. Via het internet en de lokale media werd publiciteit gegeven aan de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze. Daarnaast zijn de colleges van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen met de omliggende gemeenten in gesprek gegaan over de voorgenomen herindeling en zijn de omliggende gemeenten uitgenodigd tot het indienen van een zienswijze.

Het herindelingsadvies is op 15 juni 2017 bij gelijklopende raadsbesluiten vastgesteld. In Geldermalsen en Neerijnen stemden de raden unaniem voor het herindelingsadvies en in Lingewaal met grote meerderheid (11 stemmen voor en 2 tegen). Vervolgens hebben gedeputeerde staten van de provincie Gelderland op 21 juni 2017 een positieve zienswijze vastgesteld.

3. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling

Het herindelingsadvies is getoetst aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling van 2013 (verder: Beleidskader).³ Volgens het Beleidskader dienen herindelingsadviezen aan de volgende criteria te worden getoetst: draagvlak, interne samenhang, bestuurskracht, evenwichtige regionale verhoudingen en duurzaamheid.

3.1. Draagvlak

3.1.1. Lokaal bestuurlijk draagvlak

Alvorens tot besluitvorming te komen over de herindeling hebben de gemeenten een zorgvuldig traject doorlopen (zie ook § 2.2 en 3.1.2). Dit heeft zich vertaald in een groot politiek draagvlak. Zowel het herindelingsontwerp als het herindelingsadvies is in de raden van Geldermalsen en Neerijnen unaniem aangenomen. In Lingewaal stemden vier van de veertien aanwezige raadsleden tegen het herindelingsontwerp; bij de vaststelling van het herindelingsadvies stemden twee raadsleden tegen. Geconcludeerd kan worden dat er ruim voldoende lokaal bestuurlijk draagvlak bestaat voor de herindeling.

³ Kamerstukken II 2012/13, 28 750, nr. 53.

3.1.2. Maatschappelijk draagvlak

Een gemeentelijke herindeling is een ingrijpende verandering voor inwoners, bedrijven, instellingen en de bestuurlijke omgeving van gemeenten. Daarom verlangt het kabinet dat de mate van maatschappelijk draagvlak voor de herindeling kenbaar wordt gemaakt in het herindelingsadvies. Uit het herindelingsadvies blijkt dat de drie betrokken gemeenten zowel afzonderlijk als gezamenlijk een uitgebreid interactief en open traject met hun inwoners hebben doorlopen.

Al in de periode voorafgaand aan het principebesluit van 6 oktober 2016 werden door de drie gemeenten activiteiten ondernomen om inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers te betrekken bij het vraagstuk van de bestuurlijke toekomst van de gemeente. Zo organiseerde de gemeente Geldermalsen in het najaar van 2015 een avond waarin het thema dienstverlening centraal stond. Aan de hand van vragen en stellingen werd aan zeven gesprekstafels gediscussieerd over de dienstverlening van de huidige gemeente en de eventuele nieuwe gemeente. In het voorjaar van 2016 werden twee burgeravonden georganiseerd waarin wederom werd gesproken over dienstverlening en de gevolgen van samenwerking hiervoor. Ook werd een chatsessie georganiseerd waarin belangstellenden vragen over de voorgenomen herindeling aan verschillende raadsleden konden stellen. Uit de verschillende bijeenkomsten in Geldermalsen kwam naar voren dat inwoners voorstander zijn van een herindeling, omdat zij verwachten dat de nieuwe gemeente met een professionelere bestuurlijke en ambtelijke organisatie beter in staat zal zijn haar opgaven aan te kunnen. Wel gaven de inwoners aan belang te hechten aan het behoud van de identiteit van de kernen.

De gemeente Neerijnen organiseerde in mei 2016 drie inwonersavonden waarin aan de inwoners werd gevraagd welke uitgangspunten en adviezen zij de gemeente mee wilden geven over de samenwerking met Lingewaal en Geldermalsen. Onderwerpen als woonlasten en het behoud van de identiteit van de kernen zijn diverse malen op constructieve wijze besproken. Ook in de gemeente Neerijnen gaven de inwoners aan zich te kunnen vinden in een herindeling, omdat door de bestuurlijke en ambtelijke krachtenbundeling een kwaliteitsslag gemaakt kan worden. Wel gaven zij – net als de inwoners van Geldermalsen – aan dat het karakter van de eigen kernen behouden dient te blijven.

In de gemeente Lingewaal zijn verschillende bijeenkomsten gehouden die gericht waren op het verstrekken van informatie, het peilen van betrokkenheid en het verkrijgen van inzicht in belangrijke aandachtspunten voor de nieuwe gemeente. Inwoners gaven aan met de herindeling kansen te zien voor de bestuurlijke positie van de gemeente in de regio en provincie. Ook gaven zij aan mogelijkheden te zien voor kwaliteitsverbetering en vermindering van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie.

Na het principebesluit tot herindeling van 6 oktober 2016 hebben de drie gemeenten gezamenlijk in alle 26 kernen van de beoogde nieuwe gemeente inwonersavonden gehouden. Bij vrijwel elke avond was een burgemeester aanwezig van een andere gemeente dan de gemeente waartoe de kern behoort. Tijdens deze avonden werd aan de hand van diverse stellingen besproken hoe er samen voor gezorgd kan worden dat de identiteit en leefbaarheid van de kernen behouden blijft. Ook kregen inwoners tijdens deze bijeenkomsten een terugkoppeling over de wijze

waarop hun bijdragen uit eerdere bijeenkomsten zijn benut. De bijeenkomsten werden goed bezocht.⁴

Begin februari 2017 werd een avond georganiseerd die speciaal gericht was op de ondernemers in de gemeenten. Tijdens deze avond is onder meer gesproken over de dienstverlening en de ambities van de nieuwe gemeente, het vestigingsklimaat en de vraag hoe ondernemers bij de nieuwe gemeente betrokken kunnen blijven.

In de periode waarin een zienswijze op het herindelingsontwerp kon worden gegeven zijn in alle kernen inloopavonden gehouden waarbij wethouders en burgemeesters vragen van inwoners beantwoordden. Ook konden inwoners tijdens deze inlooptmomenten stemmen op de naam voor de nieuwe gemeente (zie ook § 5.2).

Van de mogelijkheid om een zienswijze op het herindelingsontwerp in te dienen is door acht inwoners gebruikt gemaakt. In deze zienswijzen werd vooral aandacht gevraagd voor het behoud van de leefbaarheid in de kernen en de verbetering van de dienstverlening van de gemeente. Alle zienswijzen zijn van een reactie voorzien en opgenomen in de nota van zienswijzen. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen in het herindelingsadvies.

3.1.3. Regionaal bestuurlijk draagvlak

Zowel voorafgaand aan als na de vaststelling van het herindelingsontwerp hebben de drie gemeenten constructieve gesprekken gevoerd met de omliggende gemeenten (Gorinchem, Leerdam, Culemborg, Buren, Maasdriel, Tiel, Zaltbommel, Neder-Betuwe, Giessenlanden en West Maas en Waal). In deze gesprekken werd ingegaan op de visie van de omliggende gemeenten op de voorgenomen herindeling en de gevolgen ervan voor de samenwerkingsverbanden.

Het herindelingsontwerp is naar de omringende gemeenten gestuurd met het verzoek om een zienswijze te geven. De gemeenten Tiel, Zaltbommel, Gorinchem, Neder-Betuwe, Culemborg, Giessenlanden, Leerdam, Zederik en Vianen hebben aan dit verzoek gehoor gegeven. In verband met hun eigen herindelingsproces hebben de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik samen één zienswijze ingediend. De buurgemeenten Buren, Maasdriel en West Maas en Waal hebben geen zienswijze ingediend. Uit de ontvangen zienswijzen blijkt regionaal draagvlak voor de herindeling.

3.2. *Interne samenhang en dorps- en kernenbeleid*

De gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen liggen in het Rivierengebied en vormen, ingeklemd tussen de Waal en de Linge, een geografisch logisch afgebakend gebied. De drie gemeenten hebben een vergelijkbaar karakter en vormen een samenhangend en coherent geheel op cultureel, maatschappelijk en ruimtelijk vlak. Het zijn alle drie plattelandsgemeenten met meerdere kleine kernen zonder een duidelijke centrumfunctie. Hierdoor hebben de drie gemeenten te maken met vergelijkbare opgaven en ambities, zoals het behoud van het landelijk karakter van de gemeente en versterking van de bedrijvigheid op bijvoorbeeld het terrein van toerisme en recreatie. De beoogde nieuwe gemeente West Betuwe zal bestaan uit 26 kernen die alle een sterke sociale cohesie kennen met een rijk verenigingsleven.

---

⁴ De verslagen van de bijeenkomsten zijn opgenomen in bijlagenboek 1 bij het herindelingsadvies.

De drie gemeenten zijn al jaren actief bezig met het ontwikkelen en voeren van specifiek beleid voor de kernen. Alle drie de gemeenten hebben veel ervaring met interactieve burgerprocessen en geven hun inwoners veel ruimte en vertrouwen om initiatieven te ontplooiën. Zo legt de gemeente Lingewaal sinds 2009 afspraken vast in een manifest dat in samenspraak met de bevolking tot stand komt. De drie gemeenten hebben het voornemen om deze werkwijze in de nieuwe gemeente voort te zetten. Daartoe vindt in de aanloop naar de herindeling een interactief proces met inwoners en andere relevante partijen plaats om het beleid meer af te stemmen op de wensen van de kernen. De resultaten van dit proces worden in een zogenoemd bidbook opgenomen, dat de nieuwe gemeente in staat moet stellen zich optimaal in te zetten voor de lokale samenleving in de nieuwe gemeente.

Tevens is het de ambitie om de ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente zo in te richten dat de kernen en het buitengebied goed bediend kunnen worden. Hiertoe bestaat het voornemen om te gaan werken met zogenoemde gebiedsmakelaars, die een verbindende schakel moeten gaan vormen tussen de samenleving en de ambtelijke organisatie.

3.3. Bestuurskracht

De gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen hebben op dit moment een relatief klein ambtenarenapparaat. Vooral de gemeente Neerijnen heeft een relatief krappe formatie en kampt met kwetsbaarheden. Door de samenvoeging ontstaat naar het oordeel van de provincie een gemeente met meer slagkracht. Met name in het sociale en het fysieke domein zullen de kwetsbaarheden door de bundeling van expertise en capaciteit verkleind worden. Daardoor kan tevens de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers worden verbeterd en is de gemeentelijke organisatie beter voorbereid op de toekomstige veranderingen in de samenleving. Ook zal de nieuwe gemeente een krachtiger positie in de regio in kunnen nemen. Al met al kan worden geconcludeerd dat met de samenvoeging van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen een bestuurskrachtige gemeente ontstaat die haar taken duurzaam en adequaat kan uitvoeren.

3.4. Evenwichtige regionale verhoudingen

Met ongeveer 50.000 inwoners zal de beoogde nieuwe gemeente de grootste gemeente zijn binnen de regio Rivierenland. De samenvoeging van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen past in de regionale trend van schaalvergroting, waardoor naar verwachting in de regio gemeenten van soortgelijke omvang zullen ontstaan.⁵ De verwachting is dat er krachtige gemeenten om de nieuwe gemeente West Betuwe gevormd worden, hetgeen de samenwerking in de regio Rivierenland ten goede kan komen. Dit is temeer van belang omdat de inwoners van de regio Rivierenland veel over bestuurlijke grenzen heen bewegen (voor bijvoorbeeld woon-werkverkeer of een bezoek aan culturele voorzieningen of het ziekenhuis) en de gemeenten daarom verschillende taken in gezamenlijkheid moeten oppakken.

De vorming van de nieuwe gemeente West Betuwe staat naar het oordeel van de provincie niet in de weg aan andere initiatieven in de regio gericht op schaalvergroting.

---

⁵ Naar verwachting vinden op 1 januari 2019 samenvoegingen plaats van Leerdam, Vianen en Zederik (ongeveer 54.000 inwoners), Giessenlanden en Molenwaard (ongeveer 43.500 inwoners) en Woudrichem, Aalburg en Werkendam (ruim 54.000 inwoners). Zaltbommel en Maasdriel zijn intensiever gaan samenwerken. Een samenvoeging is een reëel perspectief.

3.5. Duurzaamheid

De samenvoeging van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen leidt tot een nieuwe gemeente met ongeveer 50.000 inwoners, een oppervlakte van ongeveer 230 km² en 26 kernen, die over voldoende bestuurskracht beschikt om op langere termijn haar taken uit te voeren. Naar het oordeel van de provincie is het dan ook niet aannemelijk dat de nieuwe gemeente binnen afzienbare tijd weer in een andere structuurdiscussie zal terechtkomen. De provincie heeft onderschrijft deze vrijwillige herindeling juist vanwege haar duurzaamheid.

3.6. Conclusies toets beleidskader

Uit het voorgaande blijkt dat het voorstel in ruime mate voldoet aan de criteria van het Beleidskader gemeentelijke herindeling 2013. De voorgestelde herindeling kan rekenen op brede steun van de raden van de betrokken gemeenten en op voldoende maatschappelijk draagvlak. Daarnaast is sprake van breed bestuurlijk draagvlak bij de omliggende gemeenten en bij de provincie, zoals ook blijkt uit de zienswijze van gedeputeerde staten. Met de samenvoeging wordt een robuuste en tevens duurzame gemeente gevormd, die past binnen de bredere ontwikkelingen in de regio Rivierenland en in de nabijgelegen regio Vijfheerenlanden-Alblasserwaard.

4. Financiële aspecten

Er zijn verschillende analyses uitgevoerd naar de financiële levensvatbaarheid van de nieuwe gemeente. Uit onderzoek van onderzoeksbureau Deloitte blijkt dat de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen op dit moment financieel op orde en niet kwetsbaar zijn. Ook blijkt uit dit onderzoek dat bij geen van de drie gemeenten sprake is van feiten of omstandigheden die van wezenlijke invloed zijn op het risicoprofiel van de beoogde nieuwe gemeente West Betuwe. Uit zowel financieel onderzoek van Deloitte als uit de door de provincie uitgevoerde herindelingscan komt naar voren dat de nieuwe gemeente West Betuwe financieel robuust is. De nieuwe gemeente heeft voldoende financiële buffers en kan zodoende eventuele tegenvallers opvangen.

Naar verwachting zal de algemene uitkering aan de nieuwe gemeente West Betuwe ongeveer € 0,7 miljoen lager zijn dan de som van de algemene uitkeringen die de gemeenten zonder samenvoeging zouden ontvangen. Dat komt vooral door het verlies van tweemaal het vaste bedrag in de algemene uitkering. Tegenover de daling van de algemene uitkering staat een afname van de kosten. Die betreft onder meer besparingen op bestuurskosten (raad, college, griffie, rekenkamer en gemeentesecretaris).

Op grond van de maatstaf herindeling krijgen de gemeenten voor de tijdelijke kosten om de samenvoeging te realiseren (ook wel aangeduid als frictiekosten) een uitkering uit het gemeentefonds van € 10.756.148 verspreid over vijf jaar. De eerste betaling vindt plaats in het jaar voorafgaande aan de herindeling.

5. Overige aspecten

5.1. Uitstel raadsverkiezingen en verlenging zittingsduur raden

Bij een wijziging van de gemeentelijke indeling vinden tussentijdse raadsverkiezingen plaats (artikel 52 Wet algemene regels herindeling (Wet arhi)). In dit geval dienen tussentijdse raadsverkiezingen te worden

gehouden voor de raad van de nieuwe gemeente West Betuwe. De gemeente Geldermalsen is als de naar inwonertal grootste betrokken gemeente belast met het organiseren van de verkiezingen (artikel 52 Wet arhi). Naar verwachting vinden de verkiezingen plaats op woensdag 21 november 2018 (artikel 55, tweede lid, Wet arhi).

Om te voorkomen dat in de betrokken gemeenten in 2018 tweemaal raadsverkiezingen plaatsvinden, worden de reguliere raadsverkiezingen van maart 2018 in deze gemeenten overgeslagen en wordt de zittingsduur van de zittende raadsleden verlengd tot de datum van herindeling (artikelen 56a en 56b Wet arhi). De eerste reguliere raadsverkiezingen in de gemeente West Betuwe zijn die van maart 2022. Dat betekent dat de raad die bij de herindelingsverkiezingen wordt gekozen drie jaar en drie maanden zitting zal hebben.

Indien deze herindelingswet onverhoopt niet uiterlijk op donderdag 20 september 2018 in werking is getreden, zullen in november 2018 in plaats van herindelingsverkiezingen alsnog reguliere raadsverkiezingen plaatsvinden (artikel 56d Wet arhi).

5.2. Naamgeving

Bij de naamgeving van de nieuwe gemeente hadden de inwoners van de drie betrokken gemeenten een belangrijke stem. Met als randvoorwaarde dat geen van de drie huidige gemeentenamen als nieuwe gemeentenaam in aanmerking komt, konden de inwoners suggesties doorgeven voor een nieuwe gemeentenaam. In totaal kwamen er 560 unieke namen binnen bij de naamgevingscommissie, die bestond uit negen inwoners onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Uit deze 560 unieke namen maakte de commissie een selectie van drie namen waarop alle inwoners van 12 jaar en ouder een stem uit konden brengen. Van deze mogelijkheid maakten 2.357 inwoners gebruik. Met een percentage van 43,4% van de uitgebrachte stemmen kwam de naam West Betuwe als voorkeur van de inwoners naar voren. De gemeenteraden van de drie betrokken gemeenten hebben deze voorkeur van de inwoners gevolgd.

5.3. Inwerkingtreding en Wet raadgevend referendum

Het wetsvoorstel treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, waarna de herindeling ingaat op de eerstvolgende 1 januari (artikel 1, eerste lid, onder h, Wet arhi). De beoogde datum van herindeling is 1 januari 2019. In verband met de wettelijke termijnen voor de voorbereiding van de herindelingsverkiezingen dient de herindelingswet uiterlijk op donderdag 20 september 2018 in werking te treden. Als dat niet gebeurt, vinden in november 2018 geen herindelingsverkiezingen maar reguliere raadsverkiezingen plaats (zie § 5.1).

Deze herindelingswet is referendabel in de zin van de Wet raadgevend referendum (Wrr). In het koninklijk besluit waarbij de inwerkingtreding geregeld wordt, zal rekening worden gehouden met de termijnen van de Wrr.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren